

SÁRBOGÁRD és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 korona.
Negyed évre	2 korona.

Egyes szm ára 20 fillér.

Kápható Spitzer Jakab könyvnyomdájában

Felelős szerkesztő: **Dr. Székely Hugó.**Társzerkesztő: **Tiringer Lajos.**

Szerkesztőség: Telefon sz. 29.

Sárbogárd, Kohn Bertalan-féle ház.
ahová a lap szellemi részét érintő közlemények küldendők.

Kiadvival: Telefon sz. 22.

Sárbogárd, Andrássy-ut 417.
ahová a lap anyagi oldalát érintő dolgok intézendők.
(Hirdetések, előfizetés stb.)

Zsebbevágó dolgok.

(p.) Semmi kétség benne, hogy a drágulásban van egy kis csúszalt elem is. Hja, most drágaság van, mondja a kofa és hamar följebb srófolja az árakat, noha alacsonyabb áron is nagyon jól boldogulna. Hja, a drágaság, az emelkedő munkabérek, kiált föl a gyáros és mázsánként egy koronával fölemeli annak a valaminek az árát, aminek az előállítására neki most valóban többbe kerül, mint kérült ez előtt, de csak negyven fillérrel minden métermázsánál. A többi hatvan fillér megmarad neki mint külön adó, drágulási illeték. Még a kis detailista kereskedő is athárítja az ilyen emelkedéseket, bár ő állandóan az apró existenciákkal áll összeköttetésben, akik a legpicikébb többletterhelést is igen súlyosan érzik és ha egyébbel nem, a régi megszokott üzlet elkerülésével igyekeznek védekezni ellene. Mert az mégis csak bosszantó, hogy ha szemmel láthatólag történik egyes üzletekben az árak indokolatlan, merő önkényes felsrőfolása, holott a másik, hasonló rezsi-vel dolgozó kereskedő megelégszik a

régi szerényebb polgári haszonnal. Egy és ugyanazt az árut mérik 4-8-10 fillér árkülönbözettel, a mi pl. egy kilo cukornál elég jelentős összeg. S jól teszi a vásárló, ha az ilyen telhetetlen forrásokat messzire elkerüli.

De bizonyos mértéket kell tartani a panaszkodásban is. Így például a legtöbb, a drágaságról szóló cikkben, nyíltan, vagy hallgatólag úgy van feltüntetve a dolog, mintha élelmiszerdrágaság csak Magyarországon volna. Pedig ez az egész világon észlelhető jelenség. Mindenütt nagy szökkenésekkel megy fölfelé az élelmiszerek ára és sehol se fogadják ezt a fogyasztók zajos helyesléssel, hanem mindenütt panaszkodnak ellene. És mindenütt igyekeznek valami helyi okát keresni, hogy valami odavalósi embernek vagy pártnak vagy néposztálynak a nyakába lehessen sózni az ódiomot. Az egyik a munkabérek emelkedésének a rovasára írja az egészet és szidja a munkások szervezkedését, a másik a közvetítő kereskedelemben találja a bűnöst és az ellen szórja átkait, a harmadik az elosztás fejtelenségét okolja és így tovább. Az-

tán persze mindenki valami helyi orvosságot tud találni a betegségre: krumplit összevásárolni ott, ahol sok van és elvinni oda, ahol kevés van és hasonló ilyeneket, ami persze a nagy általánosság szempontjából mindig csak kicsinyes babrálás, mert hiszen egészen világos, hogy ha Kukutyinból, ahol sok a krumpli, elviszik azt Bugyberekre, ahol kevés, ennek csak az lesz a következménye, hogy holnaptól kezdve Bugyberekén lesz sok krumpli és Kukutyinban kevés. Bugyberekén egy krajcárral vagy kettővel lemegy a krumpli ára, Kukutyinban meg egy krajcárral vagy kettővel fölmelegy. Ennyi az egész.

Ez azonban már megint nem jelenti azt, hogy itt vagy ott ne lehetne a drágaságban bizonyos mértékben helyi ok is közreműködő. Például éppen most jelent meg egy kitűnő német munka, amely az osztrák magyar monarchia területét teszi vizsgálat tárgyává a drágaság szempontjából és azt mondja, hogy „a monarchia területe valósággal iskolai példája annak, hogy a mezőgazdasági termelés intenziválásának a hiánya, az elavult és elégtelen szállítási

A SÁRBOGÁRD ÉS VIDÉKE TÁRCZÁJA.

A legszegényebb emberek.

*Kicsi gyermek voltam, emlékszem még jól rá,
Minden áldott este kértem az anyám,
Mondjon mesét nekem arról a pásztor-
ról,*

Ki oly szépen játszott a fűz-furulyán.

*Kiszöktem a rétre, fújtam én is sipot,
S bohó gyermekfőrel azt gondoltam én,
Engem is királlyá tesz az a szép tündér,*

Aki lenn lakik a mély tó fejekén.

De hiába fújtam, csak nem jöttél értem,

*Nem vitt el királynak a szép hablabány...
Maradtam, mi voltam s hogy király nem lettem,*

Most örülök én csak annak igazán.

A királyok könyve pirosba van kötve,

*S minden lapján annyi, annyi gyász-
eset...*

*Most tudom már, hogy kik koronákat
hordnak,*

Azok az igazi — szegény emberek.

pati Nagy Sándor.

Az öreg Budai.

Budai úr kényelmesen elhelyezkedett a kupében, a bóröndjét felrakta a hálóba, szépen, gondosan elhelyezte a kalapját, kikereszte a kalapját, kikereszte a nagykabátja valamelyik zsebéből az utazó sípkáját, egyet-kettőt rázott rajta, hogy kiszimuljanak a ráncok, a fejére tette és végre leült. A legjobb helyre ült, a sarokba az ablak mellé és szinte kéjesen túrta magát be a bórmelegedésbe. Budai uraknak elveik vannak, ezek közé tartozott az az egészségi főelv, hogy az ember a vonaton mindig a vonat menetékek irányában üljön.

— Eközben a vonat lassan kifutott a pályaudvarból, az ablak mellett először las-

san, aztán fokozódó gyorsasággal tűntek tova hazak, lámpák, emberek, majd mikor egészen kijutott a városhoz, teljes gözzel faltá a kilométereket. A lény, amely eddig kint-ről meg belopozott a koesiba, most már el-tűnt és csak egy nyomorult m. a. v. gázlámpa világította be a fülkét és Budai urat.

— Budai ur nem volt valami feltűnő ferliszepség vagy plane Adonisz. Nem is volt olyan elegáns, mint egy skot lord, nem, Budai ur csak egy egészen egyszerű ötven éves polgárember volt, olyan arcúval, mint amilyen az egészen egyszerű polgárembereknek lenni szokott, nem is Pesten, hanem Budán. Jo, becsületes vonásokkal nagy bajusszal és igazán mindennel, ami rendszerint egy ilyen archoz tartozik.

— Ahelyett azonban, mint ahogy egy ilyen rendes emberhez illenek, ez az ur éjszakai nyugalomra készült volna, ahelyett Budai ur elgondolkozni látszott. Keresztbe rakta a lábait és az orrát az ablaküveghez nyomva, kibamult az éjszakába. Az ablak homályos lett a meleg parától, melyet Budai

eszközök, az élelmiszer piac organizációjának szegényes és unmodern volta miképpen visznek oda, hogy az ilyen, még ma is annyira termékeny országban drágábban fizetik a mezőgazdasági terményeket, mint ott, ahol a föld kevésbé termékeny. És ezek aranyigazságok, melyeknek a bővebb kifejtése azonban a politizálás terére vezetne, ez pedig ennek a lapnak nem kenyere. Annyi bizonyos, hogy sokkal, de sokkal jelentéktelenebb dolgokkal a tudomány és a közvélemény sokkal többet foglalkozik, mint ezzel a legaktuálisabb kérdéssel, nem értve a vele való foglalkozás alatt a siránkozásokat, hanem a komoly kutatást és a komoly érdeklődést. Hiszen van egy cikk olykor-olykor a lapokban erről is, de íksz vagy ipszilón színésztől vagy színésznő domborításról minden nap van sőt naponta hétszer, ahányszor a reggeli, délelőtti, déli, pikkolói, uzsonnai, vacsorai és rendkívüli ujságok megjelennek. Ellenben arról, hogy a föld háromszor annyi embert el tudna nagyszerűen tartani és még kivételre is több maradna mindentől, mint amennyit ezidő szerint kiviszünk, hogy ez miképpen volna megcsinálható, milyen feltételeknek kellene megvalósulniuk a társadalomban, a gazdaságban és az ország politikájában: ez unalmas téma a magyar közönségnek és a magyar ujságoknak, amelyről elég, ha minden felesztendőben jön egy kis cikk vagy legjobban ha egyáltalában nem jön, mert jobb szeretjük a „Tarkabarka”, „Pesti-plettykák”, „Az hírlík” stb. rovatokat a hasonló unalmasságoknál.

Kétszeresen érezhető a mesterseges drágaság különösen háborús időkben, mikor igazán csak azért él és izad sok millió ember, hogy egy pár élelmesebb felebarátjának a zsebébe megtöltse. A zseb megtelik, az ország pedig tönkre megy.

ur rálehel. Budai ur letörölte. Mikor megint párás és homályos lett. Budai ur elgondolkozva felemelte a mutatóujját és ráírta az ablaküvegre: „Vilma.” Vilma volt Budai ur felesége és Vilma volt az a nő, aki miatt Budai ur most a vonaton ült és aki miatt otthagya az üzletét, a vendéglőjét Budán, a régi jó törzsasztalt, meg mindent, amihez már jó pár éve szokva volt. Otthagyni mindent, minden kényelmet, melegséget, amihez az ő teste szinte már hozzá nőtt, rettenetes tragédia volt az ő életében, ép olyan mint az amelyik arra kényszerítette, hogy most hideg és viharos éjszakán vonatra üljön és rohanjon neki, neki az éjszakának.

Budai ur elhuzta a fejét az ablaktól és neki támasztotta a börtámlának és gondolkodott. Gondolkodott erősen, kégyetlenül és látszott rajta, hogy szegény koponyájának rettenetes munka ez a fejtörés és egyuttal sírósan keserű is, mert szája szegletébe egy szomorú ránc húzódtott.

— Mit csináljak, mit csináljak, most mikor kezdek már egészen öreg lenni és

Kérem a tisztelt olvasóinkhoz és hirdetőinkhez.

Felkérjük igen tisztelt olvasóink és hirdetőink közül azokat, kik akár előfizetési, akár hirdetési díjakkal hátralelétekben vannak, hogy ebbeli tartozásukat mielőbb kiegyenlítseni sziveskedjék. Teljes tisztelettel A Kiadóhivatal.

HIREK.

— **Kinevezés.** Dr. Békefi Remig zirczi apát Nagyvenyim puszta gazdasági ellenőrére Szilankovits Ferencet nevezte ki.

— **Szunyógból — elefánt.** Egyik székesfehérvári újság megírta, hogy Bolla Antal 23 éves dárumajori béréslegény április 23-án „agyönverte” 47 éves szeretőjét, Hegedűs Vendelét. Mint örömmel regisztráljuk, az eset nem annyira komoly, a mennyiben a valódi tényállás az, hogy Hegedűs asszony becsületében mélyen megsértette a közös tehenistállóban foglalatkoskodó Bolla Antalt, a mennyiben őt „gazember”-nek nevezte. Bolla Antal erre, a lovagiasság szabályairól nem rendelkezvén alapos ismeretekkel, Hegedűsét egy fejszével fejbekolintotta. Hegedűs né nem haldoklik, sőt már meg is gyógyult. Bolla úrra azonban még csak ezután következnek el a nehéz percek.

— **Amerikai riport.** Baráth Ferenc, Sárobgárdon, április végén, Kas Jánost véresre verte. Utóbbinak fájt. Panaszkodott. Pallóraállás.

— **Lozás a vasúti állomáson.** A sárobgárdi m. v. állomás rakterületéről legutóbb 7 drb. talicskát és 8 drb. thujafát emeltek. Kiderült, hogy a talicskák Nagy István, Csögör András, Földesi András, Kalló János, Hejcsinger Ferenc, Molnár János és Sárközi Sándor sárobgárdi lakosoknál találtak biztonságos helyre, míg a thujafákat Varga János, Csögör Sándor, Nagy János 15—14 éves-gyerköccök emelték el s azokat elültették hozzátartozóik kertjében. Az eredményről — beszámoltunk.

— **Öngyilkosság.** Bock Lőrincz kálozi ipárosnak nemrégiben meghalt a felesége, négy árva hagyva maga után. A szegény ember annyira bánkódott felesége után, hogy f. hó. 1-én reggel négy apró gyermeke szemé láttára szívenlőtte magát és nyomban meg-

halt. A négy árva a jászivü szomszédok vették gondjaikba.

— **Tűz.** F. hó 1-én nagy tűzveszély fenyegette Herczegfalvát. A község nyugati szélén összehalmozott szalma, kukoricá-szarnád és takarmány kazlak között. Videman Pista és Rédl János 11 éves gyermekek gyufával játszottak, majd találtak egy kancuk-lésűl, azt meggyújtották s nézték milyen szép lánggal ég, amikor pedig a körmükkel égette a láng, eldobták a szalma közé s elszaladtak. Az egyik kazal azonnal meggyúlt s 5 perc alatt az összes kazlak magásra csapó lángokkal égtek. A tüztől, mintegy 10—12 lépésnyire állottak a község zsupp és nád tölös házai, melyek a lángoktól már teljesen átmelegedtek és minden perczben lehetett attól tartani, hogy azok is kigyúlnak s a tűz végig seper az egész falun. Ekkor a fecskendővel többen a tűzhöz érkeztek, melyet aztán sikerült a tüzet localizálni. Szerencsés véletlen, hogy a tűz szélesebben keletkezett, mert Herczegfalva kötetlen tűzoltósága alig lett volna képes a tűz tovább terjedését megakadályozni. A kár meghaladja a 8000 koronát. Ideje lenne — egy akkora községben, mint Herczegfalva — egy jól szervezett önkéntes tűzoltó csapat összeállítását a hatóságoknak szorgalmazni.

— **Nyugdíjazott községi jegyző.** Fejérvármegye nyugdíjválasztmánya legutóbb tartott ülésén Mádér Béla vajtai községi jegyzőt, saját kérelmére, évi 1570 kor. nyugdíjilletményrel nyugdíjazta. Mint értesülünk, az ekként megüresedett jegyzői állás betöltése iránt a vármegyében már eddig is eleuk mozgalom indult meg. Az aspiránsok száma egyre nő.

— **Tolvaj takarító.** Simon Imre 57 éves sárobgárdi lakos arra a szomorú felfedezésre jött február hó 13-án, hogy szekrényében elrejtett 70 kor. megtakarított pénzéből 40 kor. hiányzik: azonkívül eltűnt egy ujdontató, még mosóvizet nem látott inge is. Feljelentést tett a csendőrségnél és hamarosan kiderült, hogy a 40 K-t és az „üömög”-öt a takaros 25 éves takarító asszony, Fördös Jánosné emelte el. A menyecske azzal védekezett, hogy neki az egész lakásban mindenhez szabad hozzájárulás-a volt s így csak kölcsönképen vitte el a pénzt, de már azt igazán nem tudta kimagyarázni, hogy az „üömög”-öt miért prezentelte oda husvétii ajándéknak — Virág Ferkónak, egy vele csupán szívbéli rokonságban álló légenynek. Az

egészen nyugodt, akkor jön ez a tragédia, ez a borzasztó szerencsétlenség a meggyötört öreg fejemre. . . . Megszökik, meggurik egy kölyökkel, egy huszonöt éves fráterrel, mert elkabult a lakk cipőtől, a ruhától vagy mit tudom én mitől? Itt hagy mint egy megunt játékot . . . hát mit kezdjek. Nem, drága fiatal ur: azt az örömet nem fogom neked megszerezni, hogy az öledbe ültessem azt az alig husz esztendőss asszonycsodát. Elveszem, visszaveszem, ha belepusztultok is. Vagy . . .

— Budai ur dühösen nézett az ajtóra. A kalauz két hölgyet tessékelt be. No még csak ez kellett! Hát nem lehet már nyugodtan gondolkozni sem. És különben is, próbáljunk átudni.

Végig nyulik az ülésen. A két hölgy elhelyezkedik! Egy ideig csend. A nők, mikor már azt hiszik, hogy a férfi alszik, halkan beszélgetnek, a mely halkságot még tompít a kerekek kattogása.

— Te, ez a Budamé. Utóvégre is aljasság. Jön ez a Budai, ellátja minden jóval és most . . . már két év után. Hát, jó,

ha nem szereli. De tisztelje a nevét. Borzasztó. A másik asszony elgondolkozva válaszolta: Mindenkinek joga van az élethez. Mikor az a Budai feleségül vett egy fiatal asszonyt öreg fejjel, el lehetett ilyenre készülvé. Mi van ilyenkor? Vagy mi lesz ilyenkor? Okvellen egy erőszakos visszafordulás, az elmúlt felé, a fiatalág, a tavasz felé. Látnod, hogy voltak szép órak, volt tavasz. De ha nem volt ebből semmi, mit ért az élet? . . . Egyszer egy intelligens nő megírta a vállát, összeszorítja az öklét . . . és itt van egy Budamé. Leszürve mindent, ilyen tulajdonképen az Élet öltöztetteje.

Budai ur feleszmélt. Hát ez az? Az ifjúság, a vér amit nem lehet letagadni. Amit ő felve érzett: a vénség hajnalát.

A vonat berobogott egy nagy állomásra, Budai látta, hogy a másik sín páron rögön indul egy vonat visszafelé. Felugrott, lekaptá holmiját, jegyet váltott és felszállott arra a másik vonatra.

Schild Márton.

őreg Simon Imre, bár — özvegy ember létere — nem volna különösebb oka a „diszkrecióra, nagyon tagadja a „mindenhez való hozzányúlás” eng-délyének kiadását és a menyecske szigorú megbüntetését kívánja.

Hamis ötkoronások. Különösen a Dunántúli igen elszaporodtak a hamis ötkoronások. Legutóbb: április 30-án, egy Vereckzi Pá, nevű degi illetőségű napszámos egy hamis öt koronással akarta megváltani jegyét a cecei vasúti állomáson. Bár a nyomozás folyamatban van, a hamis pénz gyártója eddig — inkoznitában utazik.

Házasság. Győry László sárbogárdi asztalos iparos f. év április hó 27-én esküdött örök hűséget a komáromi ref. templomban Zeke Béla b. ö. nyi földbirtokos és neje Győry Ilona kedves leányával Honkával. Az új pár már hazatért családi fészkebe, Sárbogárdra. Sok szerencsét kívánunk házasságukhoz.

Majális. A sárbogárdi 48-as függetlenségi olvasókör f. hó 12-én pünkösd másodnapján a Pörkoláb-fele nagyvendéglő kert-helyiségében tekeversemmel egybekötött majális rendez. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság május hó 18-án fog megtartani.

Terjed a kanyaró. F. hó 5-én hatóságai rendelkezésre, az egyre terjedő kanyaró-járvány miatt, mindkét f. iskolát bizonytalan időre bezárták.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminister a sárbogárdi Tinódy Sebestyén-kör módosított alapszabályait helyben hagyta. Az erről szóló rendelet e napokban érkezett a kör elnökségéhez.

Elutasított gyógyszerár iránti kérelem. Kille Ernő cecei gyógyszerész már több ízben folyamodott a belügyministerhez az iránt, hogy Felső-Alapon főgyógyszerárakat állíthasson fel. Mint értesülünk, a belügyminister azonban ebbeli kérelmével ismét elutasította.

A hivatalos miniszteri jelentés a szőlő fagykárjáról. A földművelésügyi miniszterium a f. havi 13—16-iki fagyok okozta szőlőkárjáról az alábbi hivatalos jelentést adta ki. A szekszárdi kerületben a szőlőhajtások 60 százaléka elfagyott. Kevés termésre van kilátás. — A pécsi kerületben hegyi szőlőkben a fagykár 70, az alsóbb fekvésű szőlőkben pedig 100 százaléka tehető. — A tapolecai kerületben jelenleg teljes kár látszik. A pápai kerületben a szőlőörvények 80 százaléka elfagyott. Az egri kerületben igen nagy a fagykár, a rügyek 80 százaléka elpusztult. — A tarnaali kerületben a fagykár helyenkint 50 százalékra is rug. — A menési kerületben a kár nagy. — A fehértemplomi kerületben a kár nagysága átlagban 30 százalék. — A kecskeméti kerületben 12-én virradóra a szőlő teljesen elfagyott. Csakis a tulhótermű szőlőfajták fagyzemeiből várható gyenge termés. — Az erdélyi kerületekben átlag kisebb a szőlők károsodása.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen udonság! A feltaláló által elnevezett — és minden világrészben szabadalmazott — „Egészségi fűző”, mely az összes eddigiek előnyét magában foglalja és felülmúl minden rendeltetés után készültet. Szabad mozgást enged, a gyomrot, bordát nem nyomja, a testnek remek-formát kölcsönöz, könnyű, az ülésnél nem hátrányos. Előnye még abban is nyilvánul, hogy házilag mosható, mert a halesonlót egy sókkal nemesebb anyag pótolja. Tartósságáért a feltaláló garanciát vállal. Egyedüli raktár Székesfehérvár és vidéke részére **Deutsch Gyula** utódai **BOGDÁN** és **NEMES** úri és női divat különlegességek áruháza, Székesfehérvár. **Telefon 133.**

Lapkiadótulajdonosok: az alapítók.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy 16 év óta fenálló **cement és műkögyáramat** kibővítettem. Miután készítményeim eddig a legnagyobb elismerésnek örvendtek, ezután is oda fogok törekedni, hogy a nagyrabecsült rendelőimnek a legnagyobb megrendeléseit is pontosan kielégíthessem.

Gyáramat berendeztem a legújabb gépekkel: **sajtolt, mintázott gélapokat, mozaik lapokat római utánzatban, kütgyűrűket, betonhidakat** hármely nagyszabán raktáron tartok. Kertvázákat, mozaik díszítéssel, a legizlésesebb formákban készítek. Minden e szakmába vágó beton építési munkálatokat elvállalok a legjutányosabb árban.

Megrendeléseket pontosan és gyorsan készítek.

Övakkodjunk az idegen hamisítványoktól!

Pártoljuk a hazai ipart!

Teljes tisztelettel

VARGA ISTVÁN

építési vállalkozó, cement és mozaiklapok gyára. SÁRBOGÁRD.

Az hírlik...

Az hírlik, hogy Sárbogárd község előjárósága legközelebb pályázatot hirdet egy olyan hangszerre, mellyel legszebben lehet a felettes hatóságok rendeleteire — fűtő ülni.

Az hírlik, hogy az országunkat fenyegető háborús veszedelem elhárításában községünk képviselőtestületének is nagy diplomáciai sikere van, ki mennyiben a balkán államok „háborús javaslatát” egyszerűen — leszavazta.

Az hírlik, hogy egy élelmes vállalkozó községünk kulturális intézményeiről sikerült mozi felvételeket készíttetett, mely képeket világszerte nagy érdeklődés mellett mutogatja.

Az hírlik, hogy községünk egyik vezető egyénisége pünkösd vasárnapján a sötétség egészségtanáról népszerű folovásást fog tartani, melyre az érdeklődők ezúttal is meghívattak.

Az hírlik, hogy községünk előjárósága a lámpa gyújtogatókat az utcai lámpák — mint legfőbb közvagyon — kímélése és a petroleum megtakarítása körül szerzett érdekeik jutalmazásául „tisztelőbeli éjjeli örökké” léptette elő.

CSARNOK.

A Tinódyakól.

Irta: **Prepeliczay Korponay Áranka.** (Folytatás.)

1447-ben Thynódi Apsa László, Szentgyörgyi Vince ügyében, mint annak ügyvédje szerepelt az országgyűlés előtt. Ezt ama oklevél bizonyítja, melyben Moth Ferenc a keresztesek konventjének ügyvédje kéri a tárgyalás elhalasztását.

1498. A Fejérvári kereszties konventje bizonyítja, miszerint II. Ulászló király parancsára Tinódi Apsa Denest, Tinódi Apsa András fiát, Tinódi Jakabos Imre fiait Istvánt és Gált, Tinódi Pál királyi ember jelenlétében bevezette azon birtokrészből, melyet nemes Bogárdi Máté fiaitól Bogárdon más néven Ampoldföldjén Fejérmegyében vettek.

Ugyan azon évben Székesfejérvár mellett, Fővenyén tartott megyei közgyűlésen Tinódi Lászlófi Imre mint szolgabíró szerepelt.¹⁾

1) Kereszt. Prot. III. 459.1

1513. A székesfejérvári káptalan bizonyítja, hogy Szent-Agotai Z. László és Tarchay Barabás eladják 100 rémés forintért Bogárdon fekvő birtokukat Tinódi Apsa Dienesnek, Tinódi Bogárdi Vitalis fiának Jánosnak.²⁾

Lantos Tinódi Sebestyén születése ama időre esik, mikor az országot pártoskodás dúlja! A főnemesség és köznemesség küzd egymással a hatalomért és a pórnép fellázad az urak ellen. — Ez magyarázza meg azt a homályt, mely születését fedi.

A Vatikán római leveltára egy okmánya szerint Bogárdon 1459-ben plebánia és a B. Szűz-Mária Úrszülötére templom állott, melynek II. Pius pápa öt evre terjedő bűnsüt adott.³⁾ Helye máig pusztá templomnak nevezetik.

Lantos Tinódi Sebestyén 1510. körül születvén, e templomban kereszteltetett meg. De az országos zavarok alatt a vidék családjai is úgy eszelekedtek, mint az országban sokan, hogy eltávoztak a sík vidékről, hol semmi biztonságuk nem volt és egy erős vár oltalma alá vonultak. A török hódoltság már a sárvölgyét elhagyva, falvait dúldevezte találta.

Hogy a Tinódi család is elköltözött ősi helyéről bizonyítja az, hogy 1695-ben Tinódi András és Miklós Anna gyermekei Ferenc és Erzsébet Zalamegyében Eörsön élnek, míg birtokaik Tinód, Bogárd, Rétszilás és Töbörzsök Fejérmegyében. Ugy szinte Tinódi András fia Péter, István Sálhalom Veszprémmegyében laknak és 1702-ben a budai kamarának hűdáltság címen 774 rémes forintot fizetnek Tinód, Bogárd, Rétszilás és Töbörzöskért.⁴⁾

Nem vitatom, sőt hihetőnek tartom, hogy a Tinódiak egy ága a török uralom elől a Somogy-Baranya-határan levő Moesra költözött és az ősi névhez hasonló Tinód-pusztát alapított. Délnyugati-Magyarország legerősebb vára, Sziget közleleiben biztonságban érezték magukat. Ezt annál inkább hiszem, mert Szigetvár eleste előtt nem csak Tinódiak voltak a várban, hanem Alapnyak is.⁵⁾ Ezek pedig ősi idők óta birtok-szomszédosok voltak Fejérmegyében a Tinódiakkal.

Tinódi Sebestyén gyermekkorában kerülhetett szüleivel innen el. Egész életében alárendelt szerepet vitt és elhagyott birtokukat soha nem élvezte. Ha Török Balint családjával baráti viszony köti össze, akkor megsebesülése után nem Dombóvárra megy, hanem Szigetvárra, hol kitűnő sebészekre talál. A dúsgazdag főúrihoz, csak később kerül, mint irdokája, udvari lantosa, majd fia nevelője lesz s mikor az a királyné hívására Budára siet, nem Tinódi, hanem Martonfalvy Imre, Török Balint udvari dokája kíséri el.

Tinódi Sebestyén nemsoka marad Szigeten, hanem szegényen, kenyeret keresve megy Verbóczy Istvánhoz Daruvárra. Oly szegény, hogy több versés költeménye vege panaszkodik föléle. Így „Ördög Mátyás veszedelme” című is így végzi:

„Szerze nagy buába, egy hideg szobaba, Gyakran fű körmebe, mert nincs pénz tarsolyába.”

Tinódi Sebestyén 1541-ben hagyja el Szigetvárt, 1542-ben Daruváron van, 1543-ban mikor a török elfoglalja Székesfejérvárt, reményt veszve, hogy Vátiha ősi birtokát vissza kaphassa, hagyja el örökre Dunántúlt.

2) Megy. Lt. Cansor Civil I.

3) XXX. Okl.

4) Megy. Lt. Causarum Civillum I II. V.

5) Nagy képes Világtörténet XVI. fejt. 5021—

(Vége köv.)

KARCZOLATOK.**Mikor a lámpák beszélnek.**

— RIPIOT. —

Korom sötét éjjel van, az utcákon egy teremtett lélek sem jár, az egész község alszik. Ezt az alkalmas időt az út mentén áll-dogáló lámpák fel is használták, hogy egymással közöljék, hogy mit hallottak.

A községközi lámpa átszól a Korbnai szálló előttéhez:

— Alszik collega úr?

— Dehogyan alszom collega, ki tudna ilyen cudar szeles időben aludni. Majd megvesz az Isten hidege, úgy átjár a szél, hogy még az üveg takaróm is receg belé!

— Én is úgy vagyok, azért hát üssük el az időt valamivel! Hallotta collega, hogy nagy dolgok történtek ideben a község házában. Azt hangoztatják, hogy lesz egy tudományos iskola, villanyvilágítás és még sok más.

— Nem hiszem én azt kedves collega, itt a fogadóban az ellenkezőjét mondják, hogy oda át semmit sem akarnak. Én már ugyan nem bántam, hogyha feleszerelnének bennünket, higgyék el collega, hogy van egy félve, hogy egy csepp petrolium sem volt a gyomromba, a belem egészen kiszáradt és összeaszott. Hát már sokat tűnődtem azon, hogy mi az Istenyilának állították ki bennünket az utcára?! Higgye el, hogy a Lődöciek tudták hogy miért vitték keresztben a létrát az erdőben, azt azonban az előljáró urak nem

tudnák megmondani, hogy bennünket miért állítottak ide.

— Én meg azt mondom, hogy azok azt sem tudnák megmondani, hogy miért lettek előljárók.

— Csitt collega! valami gézengúz az a Lődörög és meghallja, hogy mi is a gazdánk ellen beszélünk és holnap már megviszik a hírt és azt a kis petróleumot is megvonják a belüinktől, amit eddig adtak.

Erre aztán mind a két lámpa úgy tett mintha aludna.

Lejegyezte

—ora.

Czigányprimás!

„Király Ernő mulat“, ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros, dupla gramofon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csak

Wagner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legelőszöbbsen javít! Lemezcsere ingyen! Kérjen nagy fényképes árjegyzéket.

Óvás! Figyelem a „Wagner“ névre és a 15. számra

Parfümerie „Hez“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerszeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII., Losonczi-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Újabb előnyajánlatunk:

1 csomag 2 korona 50 fillér (19 drb.)
1 drb. üvegtegyel francia üre- és kézfimutó
4 drb. francia szappan bármely illatban
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantín (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pondepapi
1 csomag dr. Heider-féle fogpor
1 drb. francia fogkefe (esontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
1 üveg valódi Johann-Maria-Parina kölnivíz
10 drb. szekrény- és ruhailatosító (Sachet-lap)
összesen 19 darab 2 korona 50 filléért. Portó 50 fillér. (Lehet helyegekben is.) Ha fenti cikkek a hirdetésnek még nem felelnek, a pénzt visszaadjuk. Szállítások naponta eszközöltetnek. 16 oldalas illatszertár és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bementve küldjük.

ROSSZUL TESZI

ha mást iszik, mint francia cognacot egyenértékű tiszta borpárlatból készült „holló“ vedjegyű cognacot.

Eredeti palackokban kapható

MIKLÓS ALADÁR
gyógyszertárban
SÁRBOGÁRDON.

KORONA szálloda**SÁRBOGÁRD.**

Naponta frissen csapott Kőbányai sör. Balatonmelléki barok. Jó magyar konyha. Olcsó szobák. Pontos figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak.

PORKOLÁB LAZLO
vendéglős.

Hirdetések

jutányos árban felvétetnek
a könyvnyomdában.

Milliók

használgák

köhögés

rekedtség, katarus.
nyálkásodás, görcs
és számrhurut ellen

Kaiser-féle
Meil-Karamellák
a „3 fényövel“

6100 elismerő oklevéllel orvosok és magánosoktól.

Kiváló izletes bonbon.
Csomag 20 és 40 fillér. doboz 60 fillér.

Kapható Mikls Aladár
gyógyszertárban
Sár bogárdon.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Sár bogárdon, a már évek óta fennálló üzletemben

autogén-hegesztő és vágó berendezést

létesítettem.

Elvállalok úgy öntött, mint kovácsolt vasból, továbbá fémből készült törött gépresek, valamint repedt szivattyúk, hengerek és tűzszekrények hegesztését.

Tisztelettel

Csanády János
épület- és géplakatos.

BORSZÉKI

gyógy- és üdítővíz a szénsavas
ásványvizek királya.

Kapható minden jobb fűszerkeres-
kedésben és vendéglőben.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Sár bogárdon, özv. Steiner-é umó házában (Andrássy-út) a mai kor igényeinek megfelelő

asztalos-műhelyt

nyitottam. — Elvállalok minden e szakmába vágó munkát pontos kiszolgálás mellett, jutányos árban.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtam tisztelettel

Éliás Imre

épület- és bútor-asztalos.

Nyomatott Spitzer Jakab könyvnyomdában, Sár bogárdon.